

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Friskolen i Bramming:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 557007	Skolens navn: Friskolen i Bramming
----------------------	---------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anna-Marie H. Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
27-09-2022	Alle	Morgensamling	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
27-09-2022	8.kl.	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
27-09-2022	8.kl.	Engelsk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
27-09-2022	7.kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
27-09-2022	6.kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
27-09-2022	5.kl.	Madkundskab	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
01-12-2022	Alle	Morgensamling	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
01-12-2022	1.-2.kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
01-12-2022	3.kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
01-12-2022	1.-3.kl.	Idræt	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
01-12-2022	4.-5.kl.	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
01-12-2022	8.kl.	Historie	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har nedenfor samlet mine iagttagelser under de tre hovedgrupper af undervisning: det humanistiske fagområde, det naturvidenskabelige fagområde og det praktisk-musiske fagområde. Det er ifølge bekendtgørelsen om tilsynsførende min opgave at vurdere om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Der vil således være tomme rubrikker i erklæringen, hvilket alene skyldes min organisering af stoffet i mere overordnede kategorier.

Før jeg går til de tre fagområder et par generelle iagttagelser fra Friskolen i Bramming.

- Skolen er en lille skole med 76 elever fordelt på 1.-8.klasse, hvilket betyder at alle kender alle. Den vigtigste gevinst ved den lille skole er, at lærere og pædagoger har gode forudsætninger for at støtte den enkelte elevs faglige, sociale og personlige udvikling.
- Skolen arbejder godt sammen med Pædagogisk Enhed og forsøger at skabe et godt læringstilbud for alle elever. De elever, der er tildelt støttetimer får overvejende inde i klassen og i enkelte situationer i mindre læringsfællesskaber uden for klassen. Skolen har udarbejdet et dokument med overskriften Forventningsafstemning til støttetimer. Det er et godt internt redskab til at få det bedste udbytte af de tildelte støttetimer.
- Skolen følger Fælles Mål i alle fag, på nær kristendomskundskab, hvor man følger den læseplan som FKF har udarbejdet.
- Der er lagt årsplaner ind for alle fag på det fælles intranet. Årsplanerne skal fungere som et redskab for den enkelte lærers overblik, men tanken er på sigt også, at årsplanerne bliver et redskab til den fælles faglige udvikling og inspiration. En del af årsplanerne er blevet redigeret undervejs og flere har bemærkninger til, at årsplanerne kan ændres undervejs. Det ser jeg som et tegn på, at årsplanerne er dynamiske og at undervisningen tilpasses eleverne og tager højde for den aktuelle situation i klassen – og i verden for den sags skyld.
- Skolen tilrettelægger i alle faggrupper undervisningen, så der er både almindelig klasseundervisning og ekskursioner til relevante udflugtsmål. Blandt mange forskellige aktiviteter kan nævnes følgende: deltagelse i salmesang i Ribe Domkirke, ekskursion til Vikingemuseum, besøg på fiskerimuseum i Esbjerg, indsamling af affald ved Hjerting Strand og lejrskoleture til Bornholm og København.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

I de humanistiske fag arbejdes der på, at eleverne får mulighed for at tilegne sig de grundlæggende færdigheder inden for læsning, skrivning og mundtlig formidling. Jeg har på mine to besøg ikke set eleverne arbejde med de digitale færdigheder, men skolen råder over klassesæt af Ipads og pc'ere og abonnerer på Office 365. Fra 5. klasse forventes det desuden, at eleverne medbringer egne devises. I nogle årsplaner kan jeg desuden se, at der arbejdes bevidst med film og billeder, så der er mange tegn på, at de digitale kompetencer udvikles på lige fod med de klassiske kulturteknikker.

I dansk og sprogfag anvendes diverse test og løbende evalueringer, så det sikres, at elevernes faglige standarder står mål med det, man kunne forvente på en folkeskole. Terminsprøver og standpunktskarakterer i 8. klasse vidner om, at eleverne opnår tilfredsstillende resultater.

I sprogfag, samt historie og samfundsfag arbejdes der både ud fra et personligt og et kulturelt perspektiv. Fx findes der i en årsplan for samfundsfag så forskellige emner som de politiske ideologier, folketingsvalg, det nære demokrati og et emne som økonomi for begyndere. Det ser jeg som et udtryk for, at man forsøger at udvikle både den personlige og den samfundsmæssige bevidsthed.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Også i matematik arbejdes der med de grundlæggende matematikfaglige kompetencer. Der anvendes både grundbøger og digitale portaler. Af matematik-årsplanerne fremgår det, at der arbejdes med excel-regneark og diverse digitale matematik-programmer.

Årsplanerne i natur-teknik illustrerer ligeledes, at der lægges vægt på forsøg og øvelser sideløbende med arbejdet

med grundbøger, film og digitale portaler.

Standpunktskaraktererne i 7. og 8. klasse viser, at eleverne inden for naturfagene erhverver de grundlæggende kompetencer. Det er dog mit indtryk fra de lektioner, jeg har overværet, at ikke alle elever udnytter deres læringspotentiale optimalt. Der er hos nogle af de ældste elever en svingende opmærksomhed og et forholdsvis lille engagement trods gentagne opfordringer fra lærerne om at tage mere aktivt del i undervisningen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Det praktisk-musiske fagområde bliver tilgodeset i de klassiske fag som idræt, musik, billedkunst og madkundskab. Skolen råder over faglokaler til de fleste af fagene, men må i idræt leje lokaler hos den nærliggende efterskole. Det fungerer fint men betyder dog, at en del af undervisningstiden må anvendes på at komme fra den ene lokalitet til den anden. Heldigvis har skolen selv gode udendørs faciliteter, der anvendes til både læringsaktiviteter og i frikvartererne, så der er gode muligheder for fysisk udfoldelse i den almindelige skoledag.

Det er tydeligt, at eleverne nyder den praktiske dimension i fagene, hvor de blandt andet i madkundskab får de fysiske produkter i hænderne og maverne. Faget appellerer til eleverne og er et af de fag, der både findes som almindeligt skolefag og som valgfag. Faget giver plads til klassisk faglig indsigt og til eksperimentering med fx design af egne salater og afprøvning af forskellige måder at lave rodfrugtchips på.

Ud over fagene bliver den praktisk-musiske dimension også tilgodeset i emneforløb, ved morgensamlinger og ved særlige arrangementer, som der er en del af i løbet af året. Det kan være en udflugt til skøjtehallen, en fed fredag i SFO'en med masser af musik og dans – eller det kan være en konkurrence om udsmykning af den bedste klassejuledør. Sidstnævnte konkurrence blev afsluttet på en tilsynsdag, og jeg mærkede hvordan et sådant tiltag var med til at skabe stemning og fællesskab – godt hjulpet på vej af den kendsgerning, at alle klasser vandt en præmie.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Skolen bidrager med demokratisk dannelse både gennem sit indhold, hvor demokrati som nævnt indgår i årsplanerne og gennem sin praksis. Skolens ansatte viser respekt for hver enkelt elev og forventer det samme mellem eleverne indbyrdes og mellem elever og ansatte. Det går godt i de fleste tilfælde, og hvis elever viser mangelfuld respekt over for kammerater eller nogle af de voksne, bliver det påpeget på en konstruktiv måde.

Eleverne har et formelt organiseret elevråd, hvor en lærer er involveret for at støtte de demokratiske processer, men det er desuden mit indtryk, at elevernes stemme bliver hørt både i formelle og uformelle samværsituationer.

Et af de fora, hvor den demokratiske dannelse kommer til udtryk, er morgensamlingerne. Der værner eleverne sig til at lytte til andre, til at deltage i et fællesskab på tværs af interesser, køn og alder. Det er de voksne, der leder samlingerne, men der er af og til input fra eleverne selv, så det er også et demokratisk forum med plads til flere stemmer. For eksempel er morgensamling det sted, hvor nogle af de ældste elever inviterer til legepatrulje i frikvartererne.

Skolen forsøger at have en åbent og positivt forhold til lokalsamfundet ved at være et åbent samlingssted. Således har skolen for eksempel både sidste år og i år arrangeret en fastelavnsfest for hele byen. Alle er inviterede til tøndeslagning og fastelavnsboller. Af andre initiativer kan nævnes, at en af skolens klasser har lavet lokal indsamling af pant til fordel for sårbare børn, mens andre har stået for indsamling af nødhjælp til Ukraine. Det har blandt andet betydet et samarbejde med Esbjerg Sygehus, der har doneret hjælpemidler, som kan sendes videre til Ukraine og gøre gavn der.

Sådanne initiativer er med til at gøre verden større for eleverne og kan derved forhåbentlig inspirere dem til selv på et senere tidspunkt at involvere sig i samfundet og deltage i demokratiske processer.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

15.1 Uddybning

Kønsopdeling bruges lejligheds som opdelingsform - akkurat som andre opdelingsformer anvendes, hvor det skønnes hensigtsmæssigt i forhold til undervisningens indhold.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

21.1 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

15880,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Det er mit klare indtryk, at undervisningen på Friskolen i Bramming står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen foregår på dansk, og elevernes standpunkter er tilfredsstillende på alle fagområder. Skolen forbereder eleverne til et samfund med frihed og folkestyre og bidrager til elevernes demokratiske dannelse!